

BORD LI JIRREGOLA L-KERA

MAGISTRAT DR. NOEL BARTOLO
B.A. M.A.(FIN. SERV.) LL.D.

Seduta tal-llum 30 ta' Settembru 2022

Paul Anthony Sant (KI 560443M)

vs

Ronald Warhurst (KI 0333281M)

u

Carmen Warhurst (KI 0173947M)

Kawża Numru : 12

Rikors Numru : 546/2021 NB

Il-Bord,

I. PRELIMINARI

Ra r-rikors ta' Paul Anthony Sant (KI 560443M) datat 24 ta' Awwissu 2021 fejn gie premess:

1. Illi l-esponent Paul Anthony Sant huwa s-sid tal-fond numru 19, Triq id-9 ta' April 1942, Mosta;
2. Illi l-esponent Paul Anthony Sant akkwista terran f'Triq il-Parocca, permezz ta' kuntratt ta' akkwist ippublikat fl-atti tan-Nutar Dottor Salvatore Abela nhar l-14 ta' Jannar tas-sena 1969 (hawn anness u mmarkat 'Dok A' u fuq dan it-terrana inbena il-fond hawn fuq imsemmi);
3. Illi l-parti minn Triq il-Parocca fejn jinsab il-fond hawn fuq imsemmi bidlet imbad isimha ghal Triq id-9 ta' April, kif għadu jisimha sal-llum u dan kif anke muri mill-estratt

mehud mill-Gazzetta tal-Gvern tat-12 ta' Dicembru 1972 li tipprovdi li "Triq id-9 ta' April qabel kienet tagħmel parti minn Triq il-Parrocca" (hawn anness u mmarkat 'Dok B');

4. Illi dan l-imsemmi fond huwa mikri mill-intimati Ronald Warhurst u Carmen Warhurst u ilu hekk mikri lilhom għal bosta snin sa minn bosta snin qabel is-sena 1995 u għaldaqstant għal din il-kirja japplikaw id-dispozzijonijiet tal-Ordinanza li tirregola t-Tigdid tal-Kiri tal-Bini, Kap. 69 tal-ligijiet ta' Malta;
5. Illi għal din il-kirjar-rikorrent Paul Anthony Sant jircievi l-hlas ta' €945.83 fis-sena, liema kera hija ffisata skont il-ligi;
6. Illi r-rikorrenti Paul Anthony Sant jixtieq jiprevalixxi ruhu mill-procedura introdotta bl-Att numru XXIV tal-2021 sabiex skont ma jirrizulta mit-test tal-mezzi, tigi awmentata l-kirja sa massimu ta' 2% tal-valur liberu u frank tas-suq miftuh tal-fond, jew jigi ordant l-izgħumbrament skont il-ligi;
7. Illi dawn il-proceduri qed jigu istitwti mingħajr pregudizzju għal kwalunkwe proceduri kostituzzjonali li r-rikorrenti jista jistitwixxi għal leżjonijiet sofferti qabel id-dħul fis-sehh tal-Att numru XXIV tal-2021 u mingħajr pregudizzju għal kwalunkwe dritt ta' azzjoni li jista jiehu fuq il-kostituzzjonalita tal-Att numru XXIV tal-2021 innifsu;

Għaldaqstant, in vista tas-suespost l-esponent umilment u bir-rispett jitlob li dan l-Onorabbli Bord jħogbu:

- i. Jiddikjara li l-intimati Ronald Warhurst (KI 0333281M) u Carmen Warhurst (KI 0173947M) huma l-inkwilin tal-fond numru 19, Triq id-9 ta' April 1942, Mosta, għal liema kirja japplikaw id-dispozzijonijiet tal-Ordinanza li tirregola t-Tigdid tal-Kiri tal-Bini, Kap. 69 tal-ligijiet ta' Malta;
- ii. Jordna t-twettieq tat-test tal-mezzi, skont il-ligi;
- iii. F'kaz li l-inkwilin ma jissodisfax il-kriterji tad-dħul tat-test tal-mezzi, jordna li l-fond jigi vakat fi zmien sentejn u jiddetermina l-kumpens dovut tul dan il-perjodu ai termini tal-artikolu 4A (4) tal-Ordinanza li tirregola t-Tigdid tal-Kiri tal-Bini, Kap. 69 tal-ligijiet ta' Malta;
- iv. F'kaz li l-kerrej jissodisfa it-test tal-mezzi jirrevedi l-kirja għal ammont li ma jaccedix it-2% fis-sena tal-valur liberu u frank tas-suq miftuh tal-fond u dan ai termini tal-artikolu 4(b) u 4A tal-Ordinanza li tirregola t-Tigdid tal-Kiri tal-Bini, Kap. 69 tal-ligijiet ta' Malta;

Bl-ispejjez kontra l-intimat minn issa ngunt in subizzjoni;

Ra r-risposta tal-Awtorita ta' tad-Djar datata 28 ta' Settembru 2021 (fol 9) fejn ġie espost:

Illi l-atturi iridu qabel xejn jipprovaw it-titolu tagħhom u li huma wahedhom huma ssidien unici tal-fond.

Illi qabel xejn dan il-bord għandu jikkonstata jekk l-Att XXIV tal-2021 għandux jigi applikat għal dan il-kaz.

Illi l-Awtorita' tad-Djar giet notifikata f'din il-kawza bhala intervenuta fil-kawza a bazi tal-Att XXIV tal-2021; allura ukoll l-Awtorita' tad-Djar għandha id-dritt li tippartecipa fil-kawza u jekk tagħmel dan, tagħmel hekk biss bhala intervenuta fil-kawza. U għalhekk l-Awtorita' tad-Djar anke f dan il-kaz ma għandieq tħalli l-ispejjez. U dan kollu purche jirrizulta li l-Att XXIV tal-2021 hu applikabbli għal kaz in kwistjoni.

Illi jigi rilevat li f'kaz li l-inkwilini jissodisfaw it-test tal-mezzi impost bil-ligi allura il-kera għandha tigi fissata f' ammont ta' mhux aktar minn 2% tal-valur tal-propjeta u dan skont l-Art 4A tal-Kap 69, jew Art 12B tal-Kap 158.

Intant qed jigi anness Dok HA1 li jindika il-mod kif l-Awtorita' tad-Djar ser tkun qed tissussidja lil minn ikun jikkwalifika.

Illi jigi rilevat li l-inkwilini ikunu jistgħu jibbenefikaw minn skema ta' sussidju tal-kera jekk jikkwalifikaw skont il-kondizzjonijiet tal-istess skema - fost dawn il-kondizzjonijiet hemm dik li l-inkwilini iridu ikunu qedghin jabitaw fil-fond bhala residenza ordinarja tagħhom.

Illi l-Awtorita' esponenti qiegħda tirriserva id-dritt li tagħmel risposti ulterjuri u dana peress li giet notifikata bl-avviz ta' smigh u mhux bir-rikors promotur.

Tant ghall-egħref gudizzju ta' dana l-Bord.

Ra r-risposta ta' Ronald Warhurst (KI 0333281M) u Carmen Warhurst (KI 0173947M) datata 28 ta' Settembru 2021 fejn ġie espost:

1. Illi t-talbiet tar-riktorrenti għandhom jigu michuda in toto stante li huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u dan għas-segwenti ragunijiet li qed jigu hawn elenkti mingħajr pregudizzju għal xulxin:
2. Illi fl-ewwel lok, it-talbiet tar-riktorrenti għandhom jigu michuda stante l-fatt illi bl-emedni tal-Att XXIV tal-2021, l-esponenti nghata d-dritt li jkompli fil-kera u

jibbenifika mid-dispozzjonijiet tal-artikolu 4A tal-Kapitolu 69 tal-Ligijiet ta' Malta;

3. Illi fit-tieni lok u bla pregudizzju ghal premess bl-emendi introdotti fil-ligi lanqas ma jista' jinghad li r-rikorrenti għadu qed isoffri pregudizzju jew xi lezjoni fid-drittijiet fondamentali tieghu u dana billi l-ligi introduciet mekkanizmu biex jassigura li jircievi kumpens xieraq.
4. Illi fit-tielet lok l-intimati dejjem segwew fedelment l-obbligi tagħhom bhala inkwilini skont il-ligi.
5. Illi fir-raba lok l-esponenti dejjem mxew skont id-dispozzjonijiet tal-ligi, anzi addirittura huma inkwilinidonei ai termini tal-ligi, sahansitra rikkonuxxuti wkoll mir-rikorrenti.
6. Illi l-esponenti qatt ma kissru il-kundizzjonijiet tal-kiri, jew il-ligi, dejjem halsu fil-hin il-kera, u għalhekk ma għandhom jsorfu l-ebda konsegwenzi ta' dan.
7. Illi għalhekk ukoll l-esponenti ma għandhomx jizgħomraw mill-fond de quo u konsegwentament jitilfu l-unika saqaf fuq rashom.
8. Illi l-esponenti huma zewg anzjani u jidher bic-car illi is-Sur Ronald Warhurst ibghati ukoll minn kundizzjonijiet sejri ta' sahha, hekk kif jidher mid-dokumenti hawn annessi u mmarkti 'Dok A', li ma jippermettux li jbiddel il-lok ta' residenza tieghu.
9. Illi l-inkwilini ma għandhomx mezzi finanzjari kif tikkontempla l-ligi sabiex dawn ikunu jistgħu jigu zgħumbrati min dan il-fond, li huwa l-uni fond residenzjali tagħhom.
10. Salv eccezzjonijiet ulterjuri li jistgħu jigu trattai fil-mori tal-kawza;

Bl-ispejjez u bl-ingunzzjoni tal-intimati minn issa għas-subizzjoni.

Ra l-verbal tas-seduti.

Ra l-atti proċesswali kollha.

Ra l-verbal tas-seduta tad-9 ta' Mejju 2022 fejn il-kawża tkalliet għallum għas-sentenza.

II. KONSIDERAZZJONIJET

Ir-rikorrenti pproċeda bir-rikors odjern sabiex dan il-Bord jawmenta l-kera ai termini tal-Artikolu 4A tal-Kap. 69 tal-Ligijiet ta' Malta tal-fond 19, Triq id-9 ta' April 1942, Mosta li huwa akkwista b'kuntratt ta' akkwist fl-atti tan-Nutar Salvatore Abela tal-14 ta' Jannar 1969 (Dok. A – fol 4 *et seq*). Il-fond inkera lill-intimati qabel I-1995 u l-kera annwa llum-il-ġuranata hija ta' €945.83. Il-Bord ra wkoll l-affidavit esebit mir-rikorrenti permezz ta' nota tal-21 ta' Frar 2022 (Dok. PS1 – fol 29).

Il-Bord josserva li din il-kawża ġiet intavolata wara li ġie in vigore I-Att XXIV tas-sena 2021 intitolat 'Att li jemenda l-Ligijiet Relattivi Ghall-kirjet Residenzjali Protetti'. Dan I-Att li dahal fis-seħħ fl-1 ta' Ĝunju 2021 u introduċa l-Artikolu 4A tal-Kapitolo 69 taħt liema sar dan ir-rikors u emenda fost l-oħrajn ir-Regolamenti dwar it-Tkomplija tal-Kirja (Kriterji ta' Test tal-Mezzi) (Legislazzjoni Sussidjarja 16.11).

Dan il-Bord ser jgħaddi biex jikkunsidra l-ewwel x'inhu meħtieġ skont dawn ir-Regolamenti biex l-intimati jitqiesu li jissodisfaw l-kriterji tat-test tal-mezzi. Skont ir-Regolament 2(2):

(2) Sabiex tissodisfa l-kriterji tat-test tal-mezzi stabbiliti b'dawn ir-regolamenti persuna tkun meħtieġa li jkollha kemm dħul kif ukoll kapital fil-limiti stabbiliti b'dawn ir-regolamenti.

Illi mill-provi prodotti ppreżentati permezz ta' nota ġuramentata fl-20 ta' Jannar 2022 jirriżulta li fil-perjodu relevanti ċjoe' sena qabel ma ġie ntavolat ir-rikors odjern l-intimati kellhom 74 u 73 sena (Dok. A u H). L-intimat huwa registrat mal-Kummissjoni għal Persuni b'Diżabilita' (Dok. C). Il-Bord wara li ra d-dokumentazzjoni esebita mill-intimati josserva li d-dħul tagħhom fil-perjodu rilevanti ma jeċċedix is-somma ta' €46,500 ai termini tar-Reg. 5 tal-Legislazzjoni Sussidjarja 16.11. Id-dħul tagħhom fil-perjodu relevanti kien jikkonsisti biss f'pensjonijiet tal-invalidita' (Dok. G) u għotja għal min ma jikkwalifikax għal pensjoni (Dok. I) li ma jeċċedux il-figura msemmija. Fis-sena 2020 id-dħul tagħħhom kien ta' €9,089.22.

In kwantu għall-kapital, mid-dokumenti eżebiti (Dok. F) dan ukoll huwa anqas mill-kapital indikat fir-Reg. 6 tal-Legislazzjoni Sussidjarja 16.11. Mid-dokumenti esebiti jirriżulta li l-intimati għandhom kont savings mal-Lombard Bank Malta plc b'bilanċ ta' €34,242.15 f'Novembru 2020 u tlett kontijiet savings mal-Bank of Valletta plc b'bilanċi ta' €1472.61 (84946), €673.50 (6557) u €74.05 (10107).

Fl-affidavits tagħhom l-intimati jikkonfermaw li huma jghixu fil-fond in meritu bhala r-residenza tagħhom u hekk ilhom sa mill-1976. Huma dejjem hallsu l-kera u hadu hsieb il-fond u wettqu l-manutenzjoni mehtiega. Jikkonermaw ukoll li jghixu bil-pensjoni u jissodisfaw it-test tal-mezzi.

Għaldaqstant, il-Bord wara li qies u evalwa l-provi kollha flimkien mad-dokumenti eżebiti, liema provi ma gew bl-ebda mod kontradetti, huwa tal-fehma li l-intimati għandhom mezzi limitati, u jissodisfaw il-kriterji tad-dħul u tal-kapital tat-test tal-mezzi skont ir-Regolamenti dwar it-Tkomplija tal-Kirja (Kriterji ta' Test tal-Mezzi) u l-Artikolu 4A tal-Kap. 69.

Għalhekk, il-kwistjoni principali li trid tiġi determinata permezz ta' din is-sentenza hija f'liema persentaġġ il-kera għandha togħla, u dan stante li dan il-Bord irid jiffissa l-ammont il-ġdid ta' kera sa massimu ta' 2% tal-valur fis-suq tal-fond in kwistjoni. Il-Bord ra wkoll ir-relazzjoni tal-membri tekniċi l-Perit Kylie Anne Borg Marks u l-Perit Mario Cassar, li wara li aċċedew fil-fond fil-25 ta' Novembru 2021 stmaw il-fond in kwistjoni fil-valur ta' €210,000 (fol 22). Applikat il-provvediment tas-sub-artikolu (3) tal-artikolu 23 tal-Kap 69, il-Bord hu tal-fehema li għandu jistrieħ fuq l-istima tal-Membri Tekniċi tieghu ladarba, kif jirrizulta mir-rapport tagħhom dawn kienu unanimi fil-fehma tagħhom. **B'hekk il-Bord sejjer jadotta l-valur ta' mitejn u ghaxart elef Ewro (€210,000).**

Illi l-liġi ma tistabilixx b'mod ċar il-kriterji li l-Bord irid japplika fl-eżerċizzju ta' din id-diskrezzjoni mogħtija lilu. Stante li l-artikoli 12B tal-Kapitolu 158 u 4A tal-Kapitolu 69 tal-Ligijiet ta' Malta huma identiċi inkwantu għal dak li jirrigwarda d-dicitura, għaldaqstant l-insenjamenti tal-Qrati rigwardanti kif din id-diskrezzjoni jeħtieg li tiġi eżerċitata fir-rigward ta' kawzi taht il-Kap 158, jistgħu jsibu wkoll l-applikazzjoni tagħhom fil-kawża odjerna. Fis-sentenza fl-ismijiet **Gerald Camilleri et vs l-Avukat Generali et il-Qorti Kostituzzjonali ggwidat lil dan il-Bord kif ġej:-**

“23. Il-fatt illi jista’ jkun illi fis-suq ħieles tista’ ssib lil min jista’ u huwa lest li jħallas b’kera daqs erbgħa fil-mija (4%) fis-sena ta’ kemm jiswa l-fond mikri, ma jfissirx illi ma hemmx sezzjoni mdaqqsa tal-popolazzjoni li ma tiflaħx tħallas daqshekk, u għalhekk, meta tqis ukoll il-valor soċċali tal-akkommodazzjoni, jibqa’ meħtieg li jkun hemm forma ta’ kontroll fuq iż-żjidiet fil-kera. F’suq tassew ħieles il-prezz li jitħallas għal oġġett jew servizz – fil-każ tallum il-kera – ma huwiex wieħed aritmetikament fiss, fis-sens li dejjem sejjer ikun bejn tlieta u nofs u erbgħa fil-mija (3.5-4%) iżda jiddependi mid-domanda u d-disponibilità, u għalhekk ma hemm xejn minqu fil-ġebel illi sid il-fond sejjer isib dejjem li jikri b’kera ta’ bejn tlieta u nofs u erbgħa fil-mija tal-valur kapitali.

---Omissis----

26. Dan qiegħed jingħad bla īxsara għall-konsiderazzjoni – illi hija x’aktarx ta’ natura ġenerali milli applikabbli speċifikament għal dan il-każ – illi, jekk huwa tassew minnu illi l-kera fis-suq fiż-żmien relevanti jkun bejn tlieta u nofs u erbgħa fil-mija (3.5-4%), ikun għaqli l-Bord li jiregola l-Kera illi, f’każijiet taħbi l-art. 12B tal-Kap. 158, jiffissa kera li jkun eqreb lejn il-massimu milli lejn il-minimu li tagħti l-liġi. Biex tinżamm proporzjonalità raġonevoli bejn il-kera fis-suq u dak li tagħti l-liġi.

Dan il-Bord iqis li tali insenjament għandu japplika mutatis mutandis għall-każ odjern billi għalkemm si tratta ta' kirja li hija regolata din id-darba mill-Kapitolu 69 u mhux mill-Kapitolu 158, ciononostante għal dak li jirrigwarda l-mod ta' kif għandha tiżdied il-kera l-modalita' hija identika.

Fis-sentenza mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali fl-ismijiet **Anthony Cesareo pro et noe et vs L-Avukat Generali et**, il-Qorti kienet qegħda tikkunsidra l-artikolu 12B tal-Kapitolu 158 tal-Liġijiet ta' Malta qabel l-introduzzjoni tal-Att XXIV tas-sena 2021. Il-bran li se jiċċita issa dan il-Bord huwa relevanti billi jikkonferma li l-Bord li Jirregola l-Kera għandu jikkunsidra jersaq lejn il-massimu. Il-Qorti qalet :

"24. Li hu relevanti għall-għanijiet tal-kwistjoni prezenti hu illi l-kera kif miżjud mill-Bord li Jirregola l-Kera huwa anqas min-nofs tal-kera fis-suq, u għalhekk huwa anqas minn kemm kellu jkun meta meqjusa l-kriterji ta' Cauchi. Fil-fatt għall-ewwel sentejn il-kera huwa ta' tlett elef u seba' mitt euro (€3,700) fis-sena. Il-bord qal li dan huwa wieħed fil-mija (1%) tal-valur kapitali tal-proprietà. Fil-fatt huwa anqas; jekk il-proprietà stmata li tiswa erba' mitt elf euro (€400,000) wieħed fil-mija jiġi erbat elef euro (€4,000) mhux tlitt elef u seba' mijja (€3,700). L-istess għat-tieni sentejn. Il-bord ġholla l-kera għal erbat elef, sitt mijja u ħamsa u għoxrin euro (€4,625) fis-sena, li qal li huwa wieħed u kwart fil-mija (1.25%) tal-valur kapitali meta 1.25% jiġi ħamest elef euro (€5,000). L-istess ukoll għat-tielet sentejn. Il-bord ġholla l-kera għal ħamest elef ħames mijja u ħamsin euro (€5,500) fis-sena, li qal li huwa wieħed u nofs fil-mija (1.5%) tal-valur kapitali meta 1.5% jiġi sitt elef euro (€6,000).

25. Tassew illi l-liġi trid illi l-bord "iqis il-mezzi u l-età tal-kerrej u kwalunkwe piż sproporzjonat li huwa partikolari għal sid il-kera u jista' jistabbilixxi li kwalunkwe żieda fil-kera għandha tkun gradwali". Tassew ukoll illi jagħmel sens illi ż-żieda fil-kera tkun gradwali, sabiex il-bidla li l-kerrej ikollu jagħmel fit-tenur tal-ħajja tiegħi ma tkunx goffa f'salt u jkollu żmien jadatta ruħu, għax wara kollox dawn ma humiex biss deċiżjonijiet dwar ċifri iżda jolqtu wkoll lill-bnedmin. Jibqa' l-fatt iżda illi, meta kellu s-setgħa li jgħolli l-kera sa tnejn fil-mija (2%) ta' kemm tiswa l-proprietà, li jiġi tmint elef euro (€8,000) fis-sena, u għalhekk seta' ġholla l-kera sa sitt elef euro (€6,000) fis-sena biex jissodisfa l-kriterju ta' Cauchi, il-bord kien x'aktarx "xhiħ" mas-sid bla ma fisser jekk kienx hemm raġunijiet partikolari fiċ-ċirkostanzi tal-każ li jiġiustifikaw dan, u, anzi, osserva illi "hemm possibilità li jingħata sussidju mill-Awtorită tad-Djar", li jkun ifisser li l-kerrej jifla iħallas kera ogħla. 26. L-atturi iżda ma appellawx minn din id-deċiżjoni tal-bord."

Imbagħad fil-kawza fl-ismijiet **Maria Pintley vs L-Avukat tal-Istat et**, il-Qorti Kostituzzjonali deċiża fl-1 ta' Diċembru 2021 li trattat ukoll l-Artikolu 12B tal-Kapitolu 158 tenniet hekk:

22. Dan appartie li m'hemm xejn x'iżomm lill-Bord milli jiffissa r-rata ta' kera viċin ta' 2% tal-valur tal-fond meta jqis l-iskema li introduċa l-Gvern għas-sussidju tal-kera f'residenzi mikrija qabel l-1 ta' Ĝunju, 1995, u li biha jkopri l-parti l-kbira tal-awment fil-kera (ara f'dan ir-rigward sentenza Rik. Kost. 137/20/1 13 ta' din il-Qorti, Lorenza Zarb v. Carmelo Caruana et tat-30 ta' Ĝunju, 2021, kif ukoll tagħrif dwar l-iskema fil-website tal-Awtorita` tad-Djar)

Dan ir-raġunament fil-fehma tal-Bord japplika wkoll għall-proċeduri taħt il-Kapitolu 69.

Inoltre l-Bord hu tal-fehma li ż-żieda fil-kera għandha tkun b'effett mid-data tas-sentenza. Dan in linea wkoll ma' dak deċiż mill-Qorti tal-Appell fis-sentenza fl-ismijiet **Alessandra Radmilli vs Marion Pace Bonello et**¹ fejn il-Qorti tal-Appell qalet hekk:

Minkejja li fid-diskors li sar fil-Parlament, iċċitat estensivament supra, qabel id-dħul fis-seħħi talimsemmi Att, jirriżulta li l-ħsieb tal-leġiżlatur orīginarjament kien li l-awment għandu jibda japplika mis-sena meta ssir it-talba lill-Bord mis-sidien, il-Qorti mhix konvinta li t-test tal-liġi jfisser proprju dan. Is-subartikolu (2) tal-artikolu 12 B jgħid hekk:

“Il-proprietarju għandu jkollu l-jedd jipprezenta rikors quddiem il-Bord li Jirregola l-Kera fejn jitlob li lkera tiġi riveduta għal ammont li ma jeċċedix it-tnejn fil-mija fis-sena tal-valur liberu u frank tas-suq miftuħ tad-dar ta' abitazzjoni tal-1 ta' Jannar tas-sena li matulha jiġi pprezentat ir-rikors u sabiex jiġu stabbiliti kundizzjonijiet ġodda fil-ħlas tal-kera.”

Mill-banda l-oħra, it-test bl-Ingliż jgħid hekk:

“The owner shall be entitled to file an application before the Rent Regulation Board demanding that the rent be revised to an amount not exceeding two percent per annum of the open market freehold value of the dwelling house on the 1st of January of the year during which the application is filed and that new conditions be established in respect of the lease.”

It-test tal-liġi, kemm bil-Malti kif ukoll bl-Ingliż ma jinfihemx li l-awment fil-kera għandu jibda japplika mill-1 ta' Jannar tas-sena meta jiġi pprezentat ir-rikors quddiem il-Bord. Dak li tgħid il-liġi hawn huwa li ż-żieda fil-kera mill-Bord għandha tinħad dem fuq il-valur li jkollu l-fond fl-1 ta' Jannar tas-sena meta jkun ġie pprezentat ir-rikors, u mhux li l-awment fil-kera għandu japplika b'effett minn qabel jidda ħħal ir-rikors bit-talba tas-sid. Għaldaqstant tqis li dan l-aggravju mhux ġustifikat u tiċħdu”.

Applikati dawn il-prinċipji ġurisprudenzjali u kunsiderazzjonijiet sudetti għall-fatti kif jirriżultaw f'dan il-każ, il-Bord iqis li tenut kont (i) taċ-ċirkostanzi tal-intimati kif

¹ App Nru: 242/2018 deċiża fis-17 ta' Frar 2021

jirrizultaw mill-analizi tat-test tal-mezzi (ii) l-kera baxxa li titħallas lir-rikorrenti (iii) il-valor tal-fond liberu u frank, (iv) il-proċedura ta' għoti ta' benefiċċju fuq il-kera mħallsa minn inkwilini li qed titħaddem mill-Awtorita' tad-Djar u (v) il-ħtieġa li jintlaħaq bilanċ proporzjonali bejn id-dritt tas-sid li jircievi kera xierqa għall-fond li jappartjeni lilu u li jkun soġġett għal restrizzjonijiet għal finijiet soċjali u d-dritt tal-inkwilin li jibqa jgawdi l-protezzjoni li ttih il-Ligi, il-kera tal-fond mertu tal-kawża f'dan il-każ għandha tkun ta' €4,200 fis-sena u ċjoe 2% tal-valor tal-fond stmat mill-membri tekniċi b'effett mid-data ta' din is-sentenza.

III. KONKLUŻJONI.

Illi għalhekk għal dawn il-motivi, il-Bord jiddisponi mit-talbiet tar-rikorrenti u mir-risposta tal-intimati u tal-Awtorita' tad-Djar billi:-

1. Jilqa' l-ewwel talba u jiddikjara l-intimati Ronald Warhurst u Carmen Warhurst huma l-inkwilini tal-fond numru 19, Triq id-9 ta' April 1942, Mosta a tenur tal-Kap.69 tal-Ligijiet ta' Malta;
2. Jilqa' t-tieni talba;
3. Jiċħad it-tielet talba;
4. Jilqa' r-raba' talba u filwaqt li jiddikjara li l-intimati jissodisfaw il-kriterji tad-dħul u tal-kapital tat-test tal-mezzi jordna illi l-kera tal-fond 19, Triq id-9 ta' April 1942, Mosta għandha tiġi riveduta u awmentata għal erbat' elef u mitejn Ewro (€4,200) fis-sena rappreżentanti 2% tal-valor tal-fond stmat mill-membri tekniċi u dan b'effett mid-data ta' din is-sentenza liema kera għandha tkun pagabbli f'zewg skadenzi ossia fis-somma ta' €2,100 kull sitt xħur bil-quddiem u jordna lill-intimati sabiex iħallsu lir-rikorrenti l-kera kif hawn awmentata u bil-modalita' hawn stabbilita.
5. Jiċħad l-eċċeżzjonijiet kollha tal-intimati u tal-Awtorita' safejn dawn huma inkompatibbli ma' dak li ġie deċiż hawn fuq.

Kull parti għandha tbagħti l-ispejjeż tagħha.

Moqrija.

Dr. Noel Bartolo

MAGISTRAT

**Caroline Perrett
Deputat Registratur**

30 ta' Settembru 2022